

กรุงเทพธุรกิจ
หน้าต่างความคิด
● เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชาวซีเซียม-137 เป็น
ภาพสะท้อนขีดความสามารถในการบริหาร
จัดการความปลอดภัย

ด้านพลังงานที่ต่ำกว่ามาตรฐานอย่างชัดเจน
ทำให้คนไทย หวาดผวากันไปทั้งบ้าน
ทั้งเมือง

เลยเริ่มเกิดคำถามว่า ขนาดซีเซียม-137
จำนวนนิดเดียวยังจัดการไม่ได้ แล้วถ้าวัน
หนึ่งประเทศไทยมีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขึ้นมา
ความหวาดผวาของคนไทยจะพุ่งขึ้นไปถึง
ระดับไหน?

การเดินทางหลักดันให้มีการสร้างโรงงาน
ไฟฟ้านิวเคลียร์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทุกครั้ง
ที่มีการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม
คำตอบสูตรสำเร็จที่ได้คือ “ความมั่นคง
ทางพลังงาน” และ “รองรับความต้องการ
ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต” คำตอบแบบนี้เหมือนกับ
ต้องการบอกให้สังคมไทยยอมรับว่าเรา
ไม่มีทางเลือกอื่นเหลืออีกแล้ว

ตารางที่แสดงไว้เป็นค่าการใช้พลังงาน
ต่อหัวของประชากร (Per capita energy
consumption) ที่วัดเป็นกิโลวัตต์-ชั่วโมง
(kWh) ถ้าให้เข้าใจง่ายก็คือจำนวนหน่วย
ในบิลค่าไฟฟ้า เป็นค่าที่เกิดจากการนำเอา
ค่า “กิโลวัตต์” และ “ชั่วโมง” มาคูณกัน

หากเปรียบเทียบค่าของปี 2508 กับ
ปี 2564 ซึ่งเป็นเวลาห่างกัน 56 ปี จะเห็นได้ว่า
ประเทศไทยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงที่สุด
เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,897% ตามมาด้วยเวียดนาม
และอินโดนีเซียที่เพิ่มขึ้น 1,466% และ 909%
ตามลำดับ แต่ถ้าดูค่าการใช้พลังงานต่อหัวของ
ประชากรเราอยู่ในอันดับ 3 รองจากสิงคโปร์
และมาเลเซีย หากพิจารณาตัวเลขเหล่านี้
ก็พอจะสรุปได้ว่าความต้องการใช้พลังงาน
ของไทยในอนาคตจะเพิ่มขึ้นจริง และน่าจะ
เพิ่มขึ้นอีกมากกว่าการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ
หลังโควิด-19

อย่างไรก็ตาม ในด้านการจัดการ
พลังงาน การพิจารณาถึงความเป็นไปได้

โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ เรื่องที่ยังไม่เคยคลี

ของการตั้งโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ มีประเด็น
สำคัญ 3 ข้อ

1. ปัจจุบันนี้ประสิทธิภาพการใช้
พลังงานเพิ่มควบคู่กับความต้องการที่เพิ่ม
ขึ้นหรือไม่ เพราะการเลือกตอบสนองต่อ
ความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับ
ความต่อประสิทธิภาพที่ยังคงอยู่ไม่ควรใช้
เป็นเหตุผลในการเลือกใช้เทคโนโลยีสะอาด
ที่สกรปรกที่สุดอย่างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์

2. ตัวระดับการพัฒนาเทคโนโลยีด้าน
พลังงานในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอัน

ค่าการใช้พลังงานต่อหัวของประชากร (Per capita energy consumption)

หน่วย : กิโลวัตต์-ชั่วโมง (kilowatt-hours : kWh)

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	2508	2564	การเปลี่ยนแปลง
ไทย	992	19,823	+1,897%
เวียดนาม	786	12,311	+1,466%
อินโดนีเซีย	835	8,432	+909%
มาเลเซีย	3,639	34,674	+853%
สิงคโปร์	25,737	161,620	+528%
ฟิลิปปินส์	1,670	4,785	+187%

ที่มา : Our World in Data

24/3/2566 กรุงเทพธุรกิจ

ใกล้ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์อาจไม่ใช่ทางเลือก
ที่ดีที่สุด ทั้งในด้านต้นทุน ประสิทธิภาพ
ความปลอดภัย และความยั่งยืน การยัง
ยึดมั่นถือมั่นอยู่กับเทคโนโลยีที่กำลังจะ
ถูกทิ้ง จึงมิใช่วิสัยทัศน์ที่เหมาะสมของ
การสร้าง ความมั่นคงทางพลังงานให้กับ
ประเทศนี้ยังไม่แนบขีดความสามารถในการ
บริหารความเสี่ยงและจัดการผลกระทบ
จากอุบัติเหตุที่จะตามมา

3. ความเหลื่อมล้ำแบบแฝงซ่อนอยู่
ในการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ กลุ่มคน

ที่ใช้ไฟฟ้ามกที่สุดคือโรงงานและบ้านเรือน
ที่มีระดับรายได้ความเป็นอยู่ค่อนข้างดี
บ้านคนจนอย่างดีก็มีไฟไม่ก็ดวง ที่รู้สึก
เครื่อง พัดลม กาดม้มน้ำ บ้านคนรวยที่มีทั้ง
แอร์ โทรทัศน์จอแบน อ่างอาบน้ำอุ่นราคา
แพงระยับ

รับรองได้เลยว่าไม่ว่าจะเลือกสร้าง
โรงไฟฟ้าที่ไหน คนที่อยู่ใกล้กับโรงไฟฟ้า
มากที่สุดก็คงหนีไม่พ้นคนจน การให้เขา
มาเสี่ยงเพื่อคนอื่นในขณะที่ชีวิตแต่ละวัน
ต้องดิ้นรนมากอยู่แล้วมันเป็นการซ้ำเติม

เขาหรือเปล่า ทำไมต้องหาเรื่องไปเพิ่มให้
เขาอีก ทำไมต้องเอาเงินจำนวนมหาศาลที่
ควรใช้ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนมาใช้กับเรื่องแบบนี้

จริงอยู่ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์สามารถ
เป็นแหล่งพลังงานที่มั่นคงในระยะยาว แต่
ประโยชน์ที่ได้มานี้ต้องแลกด้วยความเสี่ยง
ที่สูงมาก การรั่วไหลของกัมมันตภาพรังสี
เพียงเล็กน้อยสามารถสร้างความเสียหาย
ให้กับชีวิตของคนและสัตว์ ทรัพย์สิน
และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมหาศาลใน
ระยะยาว เพราะถึงตอนนี้ ยังไม่มี
เทคโนโลยีที่สามารถกำจัดกากปรมาณู
ได้ในระดับที่น่าพอใจ

นอกจากนี้แล้วดูจากการเกิดปัญหา
ทำนองนี้ในอดีต ประชาชนที่เดือดร้อน
ไม่เคยได้รับการเหลียวแลจากผู้สร้างความ
เสียหายและภาครัฐอย่างจริงจัง รวบรวมกว่า
กระบวนการยุติธรรมในบางจุดทำหน้าที่
เป็นบอดี้การ์ดให้กับฝ่ายที่ก่อเรื่อง กว่า
เรื่องราวจะจบลงได้ คนที่เดือดร้อนต้อง
ต่อสู้กันเลือดตาแทบกระเด็น ตัวเองเจ็บตัว
โดยไม่รู้วิธีไหนก็ไหนยังไม่พอ ยังต้องมา
ลำบากซ้ำซ้อนเพื่อนเรียกร้องสิทธิที่พึง
จะได้

คำถามที่ต้องถามกันอย่างจริงจังใน
สังคมไทยในวันนี้ คงหนีไม่พ้นการประเมิน
ว่าความมั่นคงทางพลังงานด้วยการสร้าง
โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ มันคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์
ปลอดภัยทางเทคนิคและเป็นที่ยอมรับ
ของสังคมในระดับไหน? คู่มีหรือไม่ที่การ
ตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น ต้อง
แลกมาด้วยการนอนผวาของคนในชาติ?
ประเด็นร้อนเหล่านี้ รัฐบาลไหนยังคิดจะ
เดินหน้า อาจจะถูกกลายเป็ประเด็นซีเป็น
ซีตายของรัฐบาลนั้นได้เลยทีเดียว

ดร.วานิสสา เสือนิล

ศูนย์ความสามารถในการแข่งขัน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาหารแห่งอนาคต : สถานการณ์การลงทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

จากบทความ "อาหารแห่งอนาคต : ตลาดทางเลือกที่กำลังเติบโต" เราได้ทำความรู้จักกับ

อาหารแห่งอนาคต (future food) และมองเห็นถึงโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในการเข้าเป็นผู้เล่นในตลาดนี้

ซึ่งการผลิตอาหารแห่งอนาคตจำเป็นต้องใช้ความรู้จากการวิจัยและพัฒนาอย่างเข้มข้น (R&D intensive) ทำให้การลงทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาอาหารแห่งอนาคตจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะยกระดับสินค้าของไทยไปแข่งขันในตลาดโลกได้

ในบทความนี้จะนำเสนอสถานการณ์การลงทุนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงความพร้อมและหาแนวทางส่งเสริมการลงทุนฯ แก่ผู้ประกอบการไทย

ผู้ประกอบการอาหารแปรรูปเริ่มสนใจลงทุนฯ พัฒนาอาหารแห่งอนาคต แต่ยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย งานศึกษาอาชนัน และคณะ (2565) ที่เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) พบว่า กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ประกอบการอาหารแปรรูปมีมูลค่าการลงทุนฯ ไม่เกิน 5% ของยอดขาย และยิ่งกว่านั้น ประมาณ 1 ใน 4 ของกิจการอาหารแปรรูปทั้งหมดยังไม่มีการจัดสรรเงินลงทุนฯ อย่างจริงจังเพื่อพัฒนาอาหารแห่งอนาคต ซึ่ง

ไม่น่าแปลกใจมากนัก เพราะกิจการส่วนใหญ่เป็นรายย่อย มีขนาดกลางและขนาดเล็ก (Micro, Small and Medium Enterprise : MSMEs) ซึ่งไม่ได้มีศักยภาพทางการเงินที่มั่นคงมากพอจะทุ่มเงินไปกับการลงทุนฯ ที่มีความเสี่ยงว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่

ในมุมมองของผู้ประกอบการ ทิศทางการลงทุนฯ ถูกผลักดันจาก 2 ด้านหลักคือ การเปลี่ยนแปลงของความต้องการสินค้าในตลาด (demand-side) และการจัดการทรัพยากรการผลิต (supply-side) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของตลาดที่สำคัญต่อทิศทางการลงทุนฯ คือ กระแสความตื่นตัวของผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพและแสวงหาอาหารที่เสริมภูมิคุ้มกันให้กับร่างกายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเติบโตของสังคมเมือง ความมั่นคงทางอาหาร

และมาตรฐานอาหารทั้งของภาครัฐและเอกชนที่มีแนวโน้มซับซ้อนมากขึ้น ขณะที่การจัดการทรัพยากรการผลิตที่สำคัญ คือการลงทุนฯ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับของเสียจากภาคการผลิต (food waste) ที่สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มโอกาสในการทำกำไรให้กับกิจการ

การลงทุนฯ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นผ่านความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยของทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจการขนาด MSMEs ที่ยังไม่มีเงินทุนมากพอที่จะตัดสินใจลงทุนและทำการวิจัยเองภายในบริษัท (In-house R&D) ขณะที่กิจการขนาดใหญ่ มักจะทำการลงทุนฯ ภายในบริษัทเองพร้อมๆ ไปด้วยการสร้างความร่วมมือกับสถาบันวิจัยจากภายนอก

ขณะเดียวกัน การสร้างความร่วมมือกับบริษัทชั้นนำของโลก (joint venture) หรือเข้าซื้อกิจการ (Acquisition) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการผลิตอาหารแห่ง

อนาคตเพื่อต่อยอดในระดับที่ก้าวหน้าขึ้น
ยังเกิดขึ้นไม่มากนัก และมักจะเกิดขึ้นกับ
บริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งรูปแบบการลงทุนนี้
เป็นการเปลี่ยนอุปสรรคจากการเป็นคู่แข่ง
ไปสู่โอกาสในการขยายตลาดร่วมกัน
นอกจากนั้นความร่วมมืออาจอยู่ในรูปแบบ
การร่วมจัดตั้งกองทุนสนับสนุน Startup
ในการลงทุนฯ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการ
เทคโนโลยีหรือสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะให้
แก่กิจการที่ร่วมลงทุนได้

การลงทุนฯ ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจาก
เงินทุนของบริษัทเป็นหลัก แหล่งเงินทุน
สำหรับกิจการ MSMEs ยังจำกัด และเงิน
ทุนที่ได้รับสนับสนุนจากทางภาครัฐยังไม่
ทั่วถึง โดยงานศึกษา อาชนัน และคณะ
(2565) ยังพบอีกว่า มีเพียงร้อยละ 30
ของกิจการในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป
เท่านั้น ที่ได้รับทุนสนับสนุนหรือสิทธิ
ลดหย่อนภาษีจากทางภาครัฐเพื่อการ
วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นอกจากนี้
การกู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงินเป็นเพียง
แหล่งเงินทุนหลักในปัจจุบันของกิจการ
MSMEs

จากข้างต้น **แม้ผู้ประกอบการอาหาร
แปรรูปจะเริ่มหันมาสนใจตลาดอาหาร
แห่งอนาคตมากขึ้น แต่การลงทุนฯ ยัง
เกิดขึ้นไม่มากนัก นั่นเป็นเพราะข้อจำกัด
ทางการเงิน โดยเฉพาะกิจการ MSMEs
ที่ปัจจุบันยังต้องพึ่งพาเงินทุนของกิจการ
เป็นหลัก และมีแหล่งเงินทุนที่ไม่หลากหลาย
จึงไม่สามารถทุ่มเงินไปกับการลงทุนฯ
ในสัดส่วนที่สูง คงถึงเวลาที่ภาครัฐต้อง
เร่งหาช่องทางระดมทุนรูปแบบใหม่ๆ
เพื่อให้การลงทุนด้านเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมอาหารเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง
และทั่วถึงสำหรับผู้ประกอบการ MSMEs
ของไทย**

มติชน
กรอบนำ

Matichon (Mid-Day)
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,650

Section: First Section/สังคม

วันที่: เสาร์ 25 มีนาคม 2566

ปีที่: 46

ฉบับที่: 16449

Col.Inch: 20.89

Ad Value: 34,468.50

ภาพข่าว: เรียงคนมาเป็นข่าว: แต่งตั้ง

หน้า: 4(ขวา)

PRValue (x3): 103,405.50

คลิป: สีสี่

เรียงคน มาเป็นข่าว

แต่งตั้ง - ภาวนารถ ณ สงขลา ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกสมาคมวารสารศาสตร์ ธรรมศาสตร์ คนใหม่ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งสมัยแรกในปี พ.ศ.2566-2568 เขมทัตต์ พลเดช ศศิกร ฉันทิ์เศรษฐ์ อดีต นายกสมาคมวารสารศาสตร์ฯ และพยางค์ คชาลัย นายกสมาคมวารสารศาสตร์ฯ กิตติมศักดิ์ ร่วมแสดงความยินดี ณ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ท่าพระจันทร์ เมื่อเร็วๆ นี้